

राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधी अंतर्गत
दुष्काळ निवारण प्रकल्पांतर्गत प्राप्त
होणाऱ्या निधीसाठी राष्ट्रीयकृत बँकेत
खाते उघडणे

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.७५/२-जे
मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२
दिनांक :- ११ सप्टेंबर, २०२५.

वाचा :

१. कृषि व पशुसंवर्धन विभाग शासन निर्णय क्र. नैसआ-२०२५/प्र.क्र.१०९/१० अ (इ-११५७२७९) दि. १९.०६.२०२५
- २ कृषि विभागाचे पत्र क्र एनडीएमए-२०२५/प्र.क्र.१३२/१० अ (इ-११८००५८) दि. ०७.०७.२०२५ (दि. ०१.०७.२०२५ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त)

प्रस्तावना :

राज्य स्तरीय सुकाणू समितीच्या बैठकीत राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधींतर्गत दुष्काळ निवारण प्रकल्पाच्या रु. १७४.१० कोटींच्या आराखड्यास कार्योत्तर मान्यता देण्यात आली आहे. सदर प्रकल्पांतर्गत केंद्र शासनाकडून अंमलबजावणी करणाऱ्या यंत्रणेस निधी उपलब्ध होणार असल्याने मदत व पुनर्वसन विभागाकडून राज्य हिश्याचा रु. ११ कोटींचा निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. सदर प्रकरणी उपलब्ध होणाऱ्या निधीसाठी अंमलबजावणी यंत्रणेने राष्ट्रीयकृत बँकेत विहित पद्धती अनुसरून खाते उघडण्याची वाव शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासननिर्णय :

महाराष्ट्र शासनाने दुष्काळ निवारण कार्यक्रमासाठी राज्यस्तरीय सुकाणू समिती आणि जिल्हास्तरीय समित्या स्थापन करण्यासाठी शासन निर्णय दिनांक १९.०६.२०२५ अन्वये मान्यता दिली आहे. याव्यतिरिक्त, कृषि आयुक्तांना त्याच उपक्रमांतर्गत क्लस्टर-स्तरीय आणि गावस्तरीय समित्या स्थापन करण्यास प्राधिकृत केले आहे. राज्यस्तरीय सुकाणू समितीच्या दिनांक १५ जुलै २०२५ रोजीच्या बैठकीत समितीने राष्ट्रीय दुष्काळ निवारण निधी अंतर्गत रु. १७९.१० कोटींच्या सुधारित प्रस्तावाला व अंमलबजावणी मॉडेलच्या निवडीला प्रत्यक्ष मान्यता दिली आहे.

२. अतिरिक्त सांख्यिकी सल्लागार, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दि. ०९.१०.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधी अंतर्गत दुष्काळ निवारण प्रकल्प योजनेकरिता केंद्र शासनाकडून सदर निधी अंमलबजावणी करणाऱ्या यंत्रणेस उपलब्ध होणार असल्याने यासंदर्भात मदत व पुनर्वसन विभागाकडून राज्य हिश्याचा निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार असल्याने, राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधी अंतर्गत दुष्काळ निवारण प्रकल्पाकरीता "बँक ऑफ इंडिया" या राष्ट्रीयकृत बँकेत नवीन वचत खाते उघडण्यास खालील अटींच्या अधिन राहून सहमती दर्शविण्यात येत आहे.

- १) केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार ज्या विशिष्ट प्रयोजनासाठी सदर खाते उघडण्याचे प्रस्तावित आहे, त्या विशिष्ट प्रयोजनासाठीच सदर खात्याचा वापर करण्यात यावा.
- २) कोणत्याही परिस्थितीत अन्य प्रयोजनासाठी सदर खात्याचा वापर करण्यात येवू नये.
- ३) सदर खात्याच्या संदर्भात रोख वही अद्ययावत ठेवणे अनिवार्य राहील.

- ४) सदर बँक खात्यातील शिल्लक रकमा समुचित शासनखाती भरणा करणे आवश्यक असल्यास लागू असलेल्या नियम-विनियमानुसार कार्यवाही करणे अनिवार्य राहिल.
 - ५) सदर बँक खात्यातील व्यवहाराचे मासिक ताळमेळ करणे व लेखा परिक्षण अनिवार्य राहिल.
 - ६) सदर बँक खात्यात दिर्घकाळ निधी विनाविपर पडून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
 - ७) विवक्षित प्रयोजन संपुष्टात आल्यानंतर सदर बँक खाते तात्काळ बंद करणे आवश्यक राहिल.
 - ८) सदर बँक खात्याच्या संदर्भात विभागाचे लक्ष महाराष्ट्र कोपागार नियम, १९६८ मधील नियम क्र. (३), (८), (१३) व (१५) तसेच मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ मधील नियम ७ अन्वये विहित केलेल्या तरतुदींचे काटेकोरपणे अनुपालन सुनिश्चित करण्याची दक्षता घ्यावी.
 - ९) वित्त विभाग, कोपा प्रशा-५ कार्यासनाच्या दि.०३ ऑक्टोबर, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयातील आणि दि. २५ जून, २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयातील सर्व मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे अनुपालन करण्यात यावे.
 - १०) वित्तीय औचित्याची सूत्रे आणि वित्तीय शिस्तीचे काटेकोर पालन करण्यात यावे.
३. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग, अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २८५/२०२५/व्यय-१, दि. २३.०७.२०२५ व अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २६५/२०२५/कोपा प्रशा-५, दि.०४.०८.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२५०९११५४७५९४६०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सुहास सकपाळ)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा. राज्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
११. सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१२. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१३. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मुंबई.
१४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे.